

HOMILIJA MONS. ĆIRILA KOSA, BISKUPA ĐAKOVAČKOG

25. siječnja 1978.

DRAGA BRAĆO!

Danas slavimo blagdan Obraćanja sv. Pavla. Obraćanje će po svom sadržaju biti i glavni predmet našeg razmatranja ovom prigodom.

Obraćanje je predmet našeg životnog nastojanja, naših pastoralnih usmjerenja i naših razmišljanja; obraćenje je zajednički nazivnik tolikih naših pastoralnih pokušaja. Obraćanje je bilo neprestano prisutno u rječniku i u poruci Staroga zavjeta jer na svakoj stranici proroci pozivaju i pojedince i čitav Izrael da se obrate k Bogu. Sv. pismo Novoga zavjeta nastavlja preko Ivana Krstitelja, preko Krista Gospodina i apostola istu misiju ponavljajući istu poruku i isti poticaj »Obratite se i vjerujte Evanđelju« (Mk 1, 15).

Kroz svu povijest Crkve toliki su propovjednici i sveci utkali cijeli svoj život u neprestano nastojanje da propovijedaju obraćenje Božjem narodu. Zar nije i Gospa u Lourdes-u i Fatimi započela svoju poruku s riječima: »Činite pokoru, obratite se!«

Obraćanje je bila glavna tema onih velikih godina 1974. i 1975. kada smo slavili Svetu godinu obraćenja. Toj temi je bio posvećen i jedan Teološko-pastoralni tjedan u Zagrebu. Obraćanje je bila tema naše Solinske marijanske godine. Obraćanje je predmet naših razmišljanja i nastojanja u uvođenju novog Reda pokore.

Obraćanje, reformatio, je nastojanje i rad u duhovnim vježbama da bismo mogli po tome conformare i confirmare svoj život u Isusu Kristu. Zar nije obraćenje glavni zadatak svih misija u liturgijskoj godini, posebno u adventu i korizmi, uvijek i svuda. Ta se poruka odnosi kako na pojedince tako i na čitav narod, a posebno — nama je to posve shvatljivo — na nas svećenike. Obraćanje svećenika je preduvjet svakog drugog obraćenja. Sva su naša nastojanja i osobna i pastoralna kako bismo svoj život i život povjerene zjednice usmjerili cum i versus.

Prigodom 80. rođendana Sv. Oca bili su pozvani svi umjetnici svijeta da izraze na umjetnički način, bilo kistom, bilo dljetom, život sv. Pavla. U Rimu je bila priređena izložba eksponata umjetnika čitavog svijeta koji su, svaki na svoj način, obradili obraćenje sv. Pavla.

Pokušajmo i mi kistom Sv. pisma, kistom sv. Bernarda i sv. Ivana Zlatoustog, te kistom koncilskih dokumenata osvrnuti se na ovaj blagdan koji ima titul Obraćenje sv. Pavla. S pravom Crkva danas slavi obraćenje Učitelja naroda jer su iz tog događaja nikli mnogi izdanci. Pavao je nakon svog obraćenja postao oruđe za obraćenje cijelog svijeta. Mnoge je svojim propovijedanjem obratio k Bogu dok je još bio u tijelu, ali ne više po tijelu. Iz nebeske slave on i danas djeluje na obraćenje svijeta svojim primjerom koji privlači; svojom molitvom koja nam pomaže; svojom naukom koja nas prosvjetljuje.

Ovo slavljenje može kod nas sviću, i kod onih koji još nisu potpuno obraćeni i kod onih koji su se obratili probuditi nadu za oproštenjem, koja nas potiče na pokoru, i pružiti model savršenog obraćenja. Kako bismo mogli očajavati ako je Pavao mogao postati izabrana posuda u vrijeme kad je progonio Crkvu? Tko bi pod težinom svojih grijeha mogao reći da se ne može dići i provoditi bolji život, kad je Pavao upravo na putu kojem mu je srce bilo ispunjeno otrovom postao najvjernijim propovjednikom.

Pavla je na putu u Damask obasjala svjetlost s neba (Dj 9,3), najprije izvana jer još nije bio sposoban za onu unutarnju svjetlost. »Sruši se na zemlju i začu glas što mu govoraše: 'Savle, Savle, zašto me progoniš« (Dj 9,4). I sada slijedi poznati dijalog: »Tko si Gospodine?« »Ja sam Isus kojega ti progoniš (Dj 9, 5). Ja sam onaj za kojim ti goriš u svojem Zakonu i misliš da još nisu ispunjene riječi: I zvat će se Nazarećanin« (Iv 19,19).

Uzor i primjer pravog obraćenja je Pavlovo pitanje: »Gospodine, što mi je činiti?« (Dj 22,10). Kratko rečeno, živo rečeno, znak najboljeg obraćenja! Takvu molitvu Isus uslišava. »Spremno je srce moje, Gospodine« (Ps 107,2). Spreman sam ispuniti bez oklijevanja sve što Ti od mene tražiš.

Kako je malo ljudi, kako je malo svećenika s tom savršenom dispozicijom poslušnosti, koji su se odrekli svoje volje tako da im ne pripada ni njihovo srce! Ima ih malo koji svakog časa traže ne svoju volju nego volju Božju i koji kažu: Gospodine, što želiš? Ili, kako je rekao Samuel: Govori, Gospodine, sluša sluga Tvoj (1 Sam 3,10). Nismo, dakle, još posve obraćeni, nismo dovoljno obraćeni i nismo postali poput Pavla novo stvorenje. Nakon Damaska, nakon susreta sa svećenikom Ananijom — nakon krštenja, nakon uključanja i odaziva pozivu, staro je sve prošlo i sve je postalo novo i u njemu i oko njega (2 Kor 2,15). Jer i krštenici i obraćenici odlažu svoje grijeha kao što se odlaže staro odijelo. Oslobođeni zabluda bivaju obasjani suncem pravde kao što se oblači nova i sjajna kraljevska haljina.

Milost Božja, Duh Sveti zahvaća čovjeka. On remodelira i obraća duše. On ih mijenja, transformirajući ne njihovo biće nego njihovu volju. Milost omogućuje da pada mrena s očiju, i čovjek jasno vidi svu gnjusobu grijeha, zablude, krivih putova i sjaj i ljepotu kreposti.

Netko je provodio cijeli život u nedopuštenim užicima. Klanjao se kamenu i drvetu. Tko ga može uvjeriti osim Gospodina da se najedanput digne do tolike mjere kreposti da razlikuje kamen, drvo; da se pokloni Stvoritelju svega i da vjeru stavi iznad svih stvari u ovom životu.

Ta vjera u Krista, vjerovanje Kristu i obraćenje na novi život kreposti zove se »novo stvorenje«.

Svi smo mi na to pozvani. Ostavimo svoju prošlost; ostavimo i svoju sadašnjost jer smo pozvani da budemo građani novog života. Zato obnovimo svoj vlastiti život. Pri svemu što govorimo i činimo promartajmo visoko dostojanstvo onoga koji nas je pozvao i koji stanuje u nama.

Poruka današnjeg Evanđelja je: »Pođite po svem svijetu, propovijedajte Evanđelje svemu stvorenju« (Mk 16,15). Pavao je bio obraćenik i propovjednik Evanđelja. Zato bismo i o toj službi mogli malo razmisliti i nešto u današnjoj sv. misi od sv. Pavla zamoliti, kao što smo molili u molitvi vjernika današnje jutarnje molitve: »Zahvaljujemo ti, Bože, za tvoju riječ jer nam u njoj nosiš svoju svjetlost i svoju radost«.

Sv. Pavao je izvršavao svoju službu evanđeliste prije svega živeći svojim vlastitim životom i obraćenim primjerom ono što je propovijedao. Crkva danas posebno podsjeća na poruku vlastitog primjera. Propovjednik koji nije obraćen ne može propovijedati obraćenje; on može propovijedati obraćenje ali ne može postići obraćenje onih kojima se obraća. Ta nam je služba bila povjeravana sve glasnije i sve jasnije pri primanju svake službe, pri svakom našem ređenju.

O toj našoj službi govorila je 4. sinoda biskupa govoreći o evangelizaciji i 5. sinoda biskupa govoreći o katehizaciji. Za uspješno naviještanje Evanđelja potrebno je svjedočanstvo života.

U svojoj pobudnici »Evangeliu nuntiandi« kaže Sv. Otac Pavao VI: »Ponajprije istaknimo slijedeće: Crkvi je prvo sredstvo evangelizacije svjedočanstvo izvornog kršćanskog života... Suvremeni svijet radije sluša svjedoke negoli učitelje, ili ako sluša učitelje, sluša ih zato jer su svjedoci. Crkva će dakle evangelizirati svijet ponajprije svojim ponašanjem, svojim životom, tj. življenim svjedočanstvom svoje vjernosti Gospodinu Isusu, svjedočanstvom života i predanošću, slobodom pred silama ovoga svijeta, jednom riječi: svetošću« (ib. 41).

Ovaj drugi dan Teološko-pastoralnog tjedna i blagdan Obraćenja sv. Pavla pada na završetak molitvene osmine. U Crkvi sv. Pavla, apostola svih naroda, bilo je ekumensko slavlje i zajednička molitva za jedinstvo. Crkva je predstavnicima tolikih zajednica otvorila svoja vrata i pokazala svoje »novo lice«. Papa je pozvao sve prisutne na molitvu. Zajedno s koncilskim dekretom »Unitatis redintegratio (4) on pizova i nas: »Katoličkim vjernicima treba bez sumnje u ekumenskom radu brižno misliti na rastavljenu braću. Molit će za njih, govoriti s njima o stvarima Crkve, učiniti prema njima prve korake. Ponajprije moraju oni sami iskreno i budno odvući sve što u samoj katoličkoj obitelji valja obnoviti i ostvariti da joj život jasnije i vjernije posvjedoči nauku i ustanove što ih je Krist namro preko apostola... Istina, premda je Katoličkoj crkvi dano sve blago Bogom objavljene istine i sva sredstva milosti, ipak njezini članovi i njezini svećenici »ne žive od toga svim onim žarom koji bi pristajao. Stoga lice Crkve manje blista pred braćom od nas rastavljenom i pred svim svijetom, a porast je kraljevstva Božjega usporen.« Zato je svim katolicima i njezinim svećenicima »težiti za kršćanskim savršenstvom. Svaki će se od njih iz svoga stanja truditi da se Crkva, noseći na svom tijelu poniženje i smrtne patnje Isusove, dano-

mice čisti i obnavlja sve dok je Krist sebi ne predvede sjajnu, bez ljage i bore« (UR 4).

Naša zastava, nama toliko draga, sastoji se od tri boje. Iz svega onoga što smo danas vidjeli i čuli izaberimo tri boje, tri rečenice od kojih ćemo satkati današnji dan i cijeli svećenički život:

Ti si mi posuda izabrana (Dj 9,15)

»Što mi je činiti, Gospodine?« (Dj 22,10)

•Dosta ti je moja milost« (2 Kor 12,9).